

РЕЗОЛЮЦІЯ

III Всеукраїнської міждисциплінарної
науково-практичної конференції з міжнародною участю:
«Інклюзивна освіта: ідея, стратегія, результат»
(23-24 квітня 2023 р.)

Організатор конференції: інклюзивно-ресурсний центр
Тернопільського національного педагогічного університету імені
Володимира Гнатюка.

Партнери конференції:

- Міністерство освіти і науки України
- Центр післядипломної освіти ТНПУ імені Володимира Гнатюка
- Кафедра педагогіки та менеджменту освіти ТНПУ імені Володимира Гнатюка
- Інститут спеціальної педагогіки і психології імені Миколи Ярмаченка НАПН України
- Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України
- Департамент освіти і науки Тернопільської обласної державної адміністрації
- Управління культури і мистецтв Тернопільської міської ради
- Асоціація психологів вищої школи України
- Національний заповідник «Замки Тернопілля»
- Проєкт «Learnopolis+: За допомогою цифрових медіа до міжнародного навчального досвіду» (Байройтський університет (Німеччина))

Мета конференції: консолідація здобутків впровадження інклюзії у сфері освіти в Україні; популяризація передового інноваційного досвіду надання якісних освітніх послуг особам із порушенням здоров'я, особливими освітніми потребами; обмін досвідом психолого-педагогічного та соціального супроводу осіб, які потребують адаптації й модифікації освітнього простору; об'єднання зусиль різних фахівців та суспільних інституцій зі створення інклюзивного освітнього середовища; визначення перспектив розвитку інклюзивної освіти в Україні та актуальних напрямів науково-методичних досліджень окресленої теми.

Учасники конференції: у роботі конференції взяли участь понад 400 учасників, серед яких науково-педагогічні працівники вищої освіти, педагогіки інших типів закладів освіти, асистенти педагогів та асистенти дитини, фахівці інклюзивно-ресурсних центрів (практичні психологи, логопеди, вчителі-дефектологи), керівники закладів освіти та інклюзивно-ресурсних центрів, здобувачі вищої освіти та батьки дітей із особливими освітніми потребами.

Спікери конференції: під час конференції прозвучали виступи 25 спікерів на різну тематику, що стосується інклюзивного освітнього середовища та розвитку здобувача із особливими освітніми потребами. Серед спікерів були представники науково-педагогічної, культурної сфери,

психологи, асистентка учителя, представники департаменту освіти і науки, інклюзивно-ресурсних центрів, громадських та благодійних організацій.

Результати проведеного опитування до початку конференції та обговорені питання під час заходу дали можливість констатувати: інклюзивна освіта – це еволюція усієї освітньої системи. Її реалізація покликана створити умови для якісної соціалізації та розвитку особистості у межах її можливостей, що є підґрунтям її подальшої активної життєвої позиції та самореалізації. В Україні на достатньому рівні розроблена нормативно-правова база із забезпечення інклюзивного підходу у всі сфери суспільного життя. Та, попри позитивну динаміку останніх років, реалізація інклюзивної освіти гальмується рядом обставин, які потребують налагодження якісної міжвідомчої співпраці, достатнього фінансування, об'єднання зусиль не лише фахівців, але й соціальних інституцій, подолання формалізму у роботі команди психолого-педагогічного супроводу.

З метою забезпечення права здобувачів освіти з особливими освітніми потребами на отримання якісних освітніх послуг, корекційно-розвиткових та інших послуг учасники конференції пропонують:

- збільшити фінансування інклюзивної освіти, зокрема на реалізацію принципів універсального дизайну та розумного пристосування; забезпечення функціонування ресурсних та сенсорних кімнат у закладах освіти та інклюзивно-ресурсних центрів; забезпечення необхідними допоміжними засобами для навчання; а також на формування інклюзивної компетентності освітян й підвищення заробітної плати фахівців, які працюють у сфері інклюзивної освіти;
- забезпечити реалізацію усіх прав дітей, які перебувають на особливо небезпечних територіях, зокрема фаховий супровід тих, хто має статус інвалідності;
- збільшити практичний компонент професійної підготовки фахівців інклюзивної та спеціальної освіти, передбачити в освітніх програмах закладів вищої освіти навчальні дисципліни, які є актуальними для формування здатності фахівця працювати із здобувачами освіти з різними освітніми потребами та труднощами;
- забезпечити функціонування центрів раннього втручання у всіх територіальних громадах;
- створити умови для формування інклюзивної компетентності педагогів та інших фахівців під час підвищення кваліфікації із залученням провідних експертів, педагогів-новаторів, які володіють практичним досвідом, зарубіжних фахівців;

- передбачити стратегування інклюзивного розвитку освітнього середовища у всіх закладах освіти;
- передбачити командотворення як обов'язковий компонент налагодження взаємодії членів команди психолого-педагогічного супроводу;
- забезпечити заклади дошкільної, загальної середньої освіти достатньою кількістю фахівців (практичними психологами, соціальними педагогами, вчителями-логопедами) шляхом збільшення відповідних ставок;
- удосконалити та розширити інструктивно-методичні матеріали, психолого-педагогічний інструментарій та надати його на безоплатних умовах фахівцям інклюзивної освіти;
- забезпечити якісну підготовку асистентів здобувачів освіти із особливими освітніми потребами;
- розробити механізм надання фахівцями інклюзивно-ресурсних центрів платних послуг;
- здійснити реорганізацію мережі логопедичних пунктів, з метою включення їх до мережі інклюзивно-ресурсних центрів;
- стимулювати територіальні громади до укладання угод про співпрацю щодо надання послуг маломобільним групам населення та створення умови доступності, реалізації інклюзивної освіти для осіб із особливими освітніми потребами, відкриття інклюзивно-ресурсних центрів;
- переглянути зміст нормативно-правових документів на відповідність запитам суспільства щодо функціонування інклюзивної освіти та удосконалити їх (зокрема порядки, що регламентують організацію інклюзивного навчання у закладах дошкільної освіти, загальної середньої освіти, професійної (професійно-технічної) освіти);
- відкрити центри з юридичного та психолого-педагогічного супроводу / консультування педагогів, керівників закладів освіти, працівників органів державного управління освіти, батьків та самих здобувачів із особливими освітніми потребами з метою надання допомоги у розв'язанні конкретних ситуаційних задач.

Резолюція буде направлена окремими листами до Освітнього омбудсмена, Уповноваженого Президента України з прав дитини та дитячої реабілітації, профільних комітетів парламенту України, органів державного управління освіти, наукових інститутів Національної академії педагогічних

наук України, закладів вищої освіти, інститутів післядипломної педагогічної освіти, а також набуде широкого розповсюдження через канали організаторів та партнерів конференції, її учасників.

Резолюцію прийнято учасниками

III Всеукраїнської міждисциплінарної науково-практичної конференції з міжнародною участю: «Інклюзивна освіта: ідея, стратегія, результат» (23-24 квітня 2023 р.), проведеної на базі інклюзивно-ресурсного центру Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка.

